

DIVERZITA PROMÍTACÍCH MÍST

AUTOŘI: Szabolcs Szirony, Zsombor Szabolcs Pál

- > Kde promítat
- > Význam organizátora
- > Komunitní centra
- > Kulturní centra
- > Muzea a galerie umění
- > Vládní a nevládní organizace
- > Kavárny a gastro podniky
- > Školy a univerzity
- > Knihovny
- > Mobilní promítací místa
- > Udělej si sám
- > Vhodné místo

Kde promítat

Pestrost KineDoku se odráží v různorodosti promítacích míst a lokalit. Dokumentární filmy KineDoku se promítají v šesti zemích, z nichž každá má svůj vlastní jazyk a osobitou kulturu. Projekční místa jsou k nalezení v zelených komunitách i průmyslových centrech, turistických destinacích, které jsou mimo sezónu opuštěné, vesničkách, z nichž se vystěhovali všichni kromě seniorů, stejně jako v univerzitních městech. Neexistuje špatné místo na promítání. Plátno lze pověsit na plot zahrady nebo v sále muzea moderního umění, na střední škole, v domově důchodců nebo dokonce i na hudebním festivalu.

„Svůj filmový klub nikomu nedoporučuji, jelikož promítání pořádám ve vězení.“

Zsolt

Jsou různé důvody a motivace, proč lidé začnou promítat dokumentární filmy široké veřejnosti. Někteří organizátoři se zaměřují na popularizaci kinematografie a na dokumentární díla pohlíží z hlediska jejich vizuální umělecké hodnoty. Další organizují projekce dokumentů a doprovodné akce, protože chtějí upozornit na problémy, které tyto filmy odhalují, a zaměřují se zejména na obsah a pocity, které vyvolávají. Často vidí dokumenty jako výchozí bod pro rozpoutání diskuze.

Význam organizátora

Projekční místa KineDoku se výrazně liší cílovou skupinou diváků, místními podmínkami i motivací kvlastnímu promítání dokumentů. Všechny však mají jedno společné: jednotlivce nebo tým, který projekce připravuje. Úspěch promítacího místa často závisí na osobních a organizačních dovednostech a šikovnosti organizátorů. Ti se starají o hladký průběh promítání, komunikují s diváky, hosty i tvůrci a připravují vhodné doprovodné akce. Organizátoři (neboli venue manageři, jak jim říkáme v KineDoku) jsou zapálení jedinci, kteří usilují o veřejné blaho a pozitivní dopad na své okolí a komunitu.

„Děláme to hlavně proto, že žijeme v Orlové, takže je to program i pro nás. Máme to tu rádi a chodíme na místní akce. Mám pocit, že za ta léta se naše komunikace s městem výrazně zlepšila, takže nás berou vážně a počítají s námi jako s důležitým komunitním centrem. Občas se k nám dostanou pochvalné komentáře o našich akcích od zástupců města. Je super mít zpětnou vazbu. Věřím tomu, že se naše město může změnit, ale je to o změně systému, takže to nějaký čas zabere. Město samo o sobě je moc fajn a nepochybuji o tom, že se situace jednou zlepší. Pokrok vidíme už teď.“

Blanka

FUTRA, ORLOVÁ, ČESKO)

<https://www.futra.cz/>

Sdílejí společné poslání přicházet s kolektivními zážitky a budovat vazby v rámci komunity. Nespokojí se s předpřipraveným mainstreamovým programem, ale přistupují k věcem osobitě, takže žádné projekční místo KineDoku není stejné. Dávají návštěvníkům pocit, že jsou vítáni a respektováni, a vytvářejí bezpečný prostor pro vyjádření rozličných názorů. Filmy vybírají podle vlastní motivace a zájmů, jakož i očekávání a potřeb svého publika, a každé akci věnují zvláštní pozornost.

S promítáním dokumentů může začít každý. Tady je výčet těch nejobvyklejších promítacích míst, kde najdeš filmy KineDoku:

Komunitní centra se skvěle doplňují s kluby dokumentárních filmů. V různých čtvrtích neustále vznikají nové prostory, kde se lidé mohou setkávat a které se snaží zaplnit novodobou mezeru po mizejících tradičních společenských aktivitách. Mnohá z těchto center vyzařují činorodého ducha a mohou se pyšnit zapáleným zkušeným personálem, který se zaměřuje na různé věkové skupiny v rámci komunity. Tato centra pomáhají navazovat opravdové osobní vztahy s místními obyvateli a nabízejí širokou škálu aktivit. Základním kamenem, na kterém stojí, je důvěra.

„Centrum volného času Hrubínka se nachází na ostrůvku zeleně uprostřed panelákového sídliště. Máme velkou zahradu, organizujeme spoustu aktivit pro děti a máme tam i kancelář. V průběhu roku pořádáme akce, workshopy, letní tábory pro děti a další události spojené s určitými svátky, jako jsou třeba Velikonoce. Snažíme se vytvořit živé prostředí. Nedaleko se nachází domov pro seniory, takže se snažíme organizovat společné aktivity a zveme je k nám na zahradu nebo třeba na kávu. Funguje to na jedničku. Navštěvují nás rádi. Chtěla bych, aby se všichni přišli podívat na dokumenty, které promítáme.“

Ivana

**CENTRUM VOLNÉHO
ČASU HRUBÍNKA, ČESKO**

<http://www.rdmkv.cz>

Kulturní centra jsou organizované instituce, které již mají s pořádáním kulturních akcí delší zkušenosti. Můžou se chlubit silnou a rozmanitou diváckou základnou, která zahrnuje všechny věkové skupiny. Jejich nabitý program a efektivní organizační zázemí však můžou někdy být na škodu. Může zde být upozaděn osobní přístup, který je pro filmové kluby prvořadý. Diváci často vnímají jejich akce podobně jako návštěvu kina nebo divadla: přijdou se podívat na projekci a hned po ní odcházejí. Na druhou stranu kulturní centra těží ze své infrastruktury, která jim umožňuje nabízet zážitky podobné jako v kině.

„Chceme obohatit kulturní život v Opavě. Máme kino s 55 místy a promítáme tam všechny možné filmy. Naše projekce probíhají v KUPE (kulturně-uměleckém prostoru) a máme tu uměleckou galerii, kino i kavárnu a do programu zařazujeme hodně hudebních vystoupení, koncertů, stand-upů atd. To vše najdete v našich prostorách bývalé třípatrové vodárny, která byla přestavěna na kulturní prostor. Jsme tu už šest let.“

Terezie

KUPE, ČESKO

<https://www.kupecko.cz>

Muzea a galerie umění neslouží jen ke kochání se a poznávání historie, ale zároveň jako společenská a vzdělávací centra s expozicemi přístupnými veřejnosti. Promítání filmů na této „posvěcené půdě“ poskytuje nevšední příležitost navázat spojení s rozličnými místními komunitami. Sdílený zážitek z projekce dokumentárních filmů má pro velké množství návštěvníků galerie zvláštní význam. Tato společenská setkání nenápadně posouvají převládající přístup od tradičního pojetí odpovědnosti a autority kurátora k vyvolání dialogu mezi účastníky. Experti na výtvarné umění filmy představují optikou umění, a nabízí tak jedinečný pohled na dokumentární žánr.

„Naše instituce má zkušenosti s akcemi všeho druhu, takže se zaměřujeme na cokoli, co souvisí s výtvarným uměním. Dokumentární filmy ale navíc s sebou přináší diskuze a stávající komunitu KineDoku, která zůstane v sále i po promítání, ne jako v případě jiných akcí. Lidé se v komunitě navzájem znají, pozdraví se, když se potkají ve městě, nebo spolu chodí na další akce.“

Simona

**MUZEUL DE ARTA
VIZUALA GALATI,
RUMUNSKO**

<https://kinedok.net/ro/venue/muzeul-de-arta-vizuala-galati>

Vládní a nevládní organizace často vyžadují začlenění mainstreamových kulturních nebo uměleckých aspektů, aby zvýšily povědomí v rámci širší společnosti nebo posílily angažovanost těch, kteří je podporují, a inspirovaly tak své členy. Některé filmy z každoročního katalogu KineDoku mohou tyto potřeby uspokojit. Některé nevládní organizace proto pořádají pravidelné projekce, zatímco jiné si vyberou jeden film, který se týká jejich zaměření, jenž promítají na jimi pořádaných společenských akcích. Tyto organizace pokrývají různé oblasti, včetně ochrany životního prostředí, hnutí za práva žen, organizací LGBTQ+ a sociálních pracovníků v různých oblastech.

Kavárny a gastro podniky si často vyhrazují čas během své rušné otevírací doby, aby poskytly prostor komunitním projekcím. Tato snaha jim dodává auru kulturní a společenské angažovanosti a pozvedá jejich pověst. Filmové kluby v těchto prostorách však čelí specifickým výzvám. Musí se vypořádat s často hlučnou zvukovou kulisou (včetně cinkání šálek a zvuků kávovaru), rozdělenou pozorností publika a fluktuace štangastů. Aby se s těmito překážkami vyrovnali,

venue manageri moudře vybírají divácky přívětivé snímky, které nejsou příliš dlouhé a mají kýžený dopad.

„Hodně to pro nás znamená, jelikož dříve se v naší hospůdce filmy nikdy nepromítaly. Jsme moc rádi, že můžeme přinášet dokumenty do takového prostoru. Chceme do hospodského prostředí vnést trochu seriózní kinematografie. Můžete si tak dát pivo a zavést konverzaci na téma filmů.“

Boglárka

**TELEP, BUDAPEŠŤ,
MAĎARSKO**

<https://kinedok.net/hu/venue/telep>

Školy a univerzity mohou projekce dokumentárních filmů jednoduše a prakticky využít ke zlepšení výuky. Tyto projekce mohou být pořádány buď ve třídě, nebo v komunitním prostoru v rámci instituce. Publikum pak tvoří zejména studenti. Na takových místech je běžné, že se přístup k projekcím omezuje na studenty a kantory a filmová magie se udržuje a hýčká pod střechou alma mater. Bohužel to má také za následek prostý fakt, že pokud není přítomnost na promítání povinná, může se z něj kochat jen pár nadšených studentů a učitelů, jelikož se k širšímu publiku nedostane.

Knihovny představují dobře organizované komunitní prostory s kvalifikovanou pracovní silou, dotovaným technickým zázemím a živými marketingovými platformami (online i offline). Do těchto prostor často pravidelně dochází návštěvníci, kteří hladoví po poznání a umění. Proto dává smysl, aby byly knihovny využívány pro kulturní akce, jako jsou filmové projekce. Jednou z jedinečných výzev, kterým knihovny čelí, je velikost titulků ve filmu, a to zejména proto, že jejich publikum bývá průměrně starší. Knihovny však z toho důvodu také slouží jako ideální místa, kde si filmy najdou své publikum právě u seniorů, kteří takovéto kulturní vyžití skutečně docení.

„Vždy se snažíme zjistit, zda existuje nějaká souvislost mezi daným tématem a problémy, se kterými se u nás ve městě potýkáme. Když ji najdeme, snažíme se na danou problematiku upozornit a zapojit ty, kterých se týká nebo kteří o ní vědí více. Pokud možno zveme filmaře, aby nám při práci s filmovým zážitkem pomohli. Na základě tématu můžeme i přímo vybrat konkrétní promítací místo, abychom tím umocnili atmosféru filmu.“

Levente

**KINODOMINO,
MAĎARSKO**

<https://www.facebook.com/documentaryscreenings/>

Mobilní promítací místa představují možnost, kdy organizátoři pravidelně vybírají ve městě různé prostory, které odpovídají tématice filmu. Tento přístup jim dovoluje neustále oslovovat nové potenciální diváky a připravovat jedinečné akce ve spolupráci s příslušnou institucí či podnikem. Obvykle se spoléhají na platformy na sociálních sítích se silnou základnou sledujících, aby své oddané diváky informovali o spontánních událostech.

„Když jsem se přestěhovala z hlavního města na vesnici, chyběla mi promítání, na která jsem chodívala. Jelikož nikdo jiný tu nic takového nedělal, řekla jsem si, že založím vlastní kino.“

Dóra

BAKONYBÉL, MAĎARSKO

<https://kinedok.net/hu/venue/kinedok-bakonybel-kozossegi-mozi>

Udělej si sám: Venue manageri nečekají, až jim vše někdo připraví, ale budují věci sami od píky. KineDok jim dává možnost svobodně si vybírat z neustále se rozšiřujícího katalogu, provozovat komunitní kino podle svého a přizpůsobovat se měnícím se možnostem a požadavkům. Proaktivní přístup není na škodu a dovoluje přicházet s neotřelými řešeními problémů. Když má venue manager slušné organizační schopnosti a chce sdílet kulturní a umělecké zážitky, budovat komunitu a pěstovat si přemýšlivé a otevřené publikum nebo jen propagovat kinematografii skrze projekce dokumentárních filmů, může vyhledat výše zmíněná místa ve svém okolí.

Když najde vhodné místo, které odpovídá jeho vizi, může organizovat projekce pro skupinu diváků, se kterou se mu nejlépe pracuje. Při oslovování vhodných přívětivých prostor by měl také vyzařovat nadšení pro věc a důvěru v to, že to skutečně stojí za to. Pak bude jeho úsilí bezesporu úspěšné.

„Do Brašova jsem se přestěhovala před 7 lety. Tehdy tu dokumenty nikdo nepromítal a říkala jsem si, že tu chybí. Napsala jsem všem svým kamarádům v oboru, aby mi poslali své filmy na promítání. Děkala jsem to pro radost. Viděla jsem, že lidé zůstávají na diskuze, o témata se zajímají a hladoví po informacích z celého světa, takže jsem v tom pokračovala.“

Laura, Brašov, Rumunsko

FOTOGRAFIE:

Archiv našeho promítacího místa (Café Rouge)